

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Tööohutus põllumajanduses

Karinu

06.12.23

Tööohutuse kolm sammast

Inimene

- Teadlik
- Oskaja
- Terve

Keskkond

- Ohutu
- Märgistatud
- Mugav

Dokument

- Asjakohane
- Arusaadav
- Kättesaadav

Töökeskkonnaspetsialist

- Töökeskkonnaspetsialistiks võib olla:
- keegi oma töötajate hulgas
- olla ise (juhatuse liikmena)
- väljast poolt teenusepakkuja

Kui üle 10 töötaja, siis peab olem valitud töökeskkonnavolinik töötajate hulgast.

Töökeskkonnaspetsialisti ja -voliniku määramisest teavitab tööandja 10 päeva jooksul TI kirjalikult või **Tööinspektsiooni iseteeninduse** (TEIS) kaudu.

Töökeskkonnavolinikule peab tööandaja tagama vastava koolituse.

Esmaabi korraldamine

Tööandja peab määrama ettevõttes esmaabiandjad;

Igas struktuuriüksuses või vahetuses peab olema kohal vähemalt üks esmaabiväljaõppe läbinud töötaja.

- korraldama neile välja- ja täiendõppe;

Täiendõpe esmaabiandjatele- vähemalt üks kord 3 a jooksul.

- tagama esmaabi vahendite olemasolu, märgistus ja kättesaadavus.

Esmaabi vahendite loetelu SMM nr 82 „Esmaabi korraldus ettevõttes kehtestamine”

TTOS § 13 lg 1 p 8-9, TTVTK § 3 lk 1, 2, 4, 5

Töötajate juhendamine

Juhendamisega tagatakse, et töötaja oleks teadlik temale mõjuvatest ohuteguritest, nende kahjuliku mõju avaldumise vältimiseks rakendatavatest meetmetest ja muust infost, mis tagab tööd tehes tema tervise säilimise ja ohutuse.

Uuele töötajale peab läbi viima

- juhendamise ja
- väljaõpe

Tervisekontroll

- Tööandja korraldab TK töötajatele, kelle tervist võib mõjutada töökeskkonna ohutegur või töö laad;
Töötaja TK saatmine otsustatase riskianalüüsi, mõõdetud parameetrite ja töötaja viimase TK otsuses märgitud uue TK aja järgi.
- Tervisekontroll viiakse läbi töötaja tööajal ja tööandja kulul.
- Esmane TK toimub tööle asumise esimese nelja kuu jooksul.
- Järgmised TK on vastavalt töötervishoiuarsti korraldusele, aga mitte harvem kui 3 aastat.
- Tööandja säilitab otsuseid 10 aastat peale töötajaga töösuhte lõppu
- Tööandja esitab TK tegijale: TK läbivate töötajate nimekirja, riskianalüüsi tulemused, ohutegurite mõõtmise parameetrid, ja töötajate varasemate TK otsuste koopiaid

RISKIANALÜÜS

- Riskianalüüsi eesmärk on leida üles kõik töökeskkonnas olevad ohud ja neid hinnata.
- Riskianalüüsi võib läbi viia tööandja või võib seda teenust osta.
- Peale riskide hindamist koostatakse tegevuskava probleemide kõrvaldamiseks.
- 1. septembrist 2021 muutus tööandjatel kohustuslikuks esitada riskianalüüs Tööinspektsioonile digitaalselt. Esitamiseks on kaks viisi:
- Kui riskianalüüs on olemas, saate selle Tööinspektsiooni iseteeninduskeskkonnas iseteenindus.ti.ee (TEIS) üles laadida
- Kui ettevõttel pole veel riskianalüüsi läbi viidud, saate selle teha iseteeninduskeskkonnas uue digitaalse töövahendi abil.

Riskianalüüsi 5 sammu

- info kogumine töökeskkonna, tööprotsessi ja töötajate kohta;
- töökeskkonna ohutegurite tuvastamine;
- ohuteguritega seotud riskide hindamine – hinnatakse võimaliku tagajärje raskusastet ja selle tõenäosust ning otsustatakse, kas risk on lubatav või mitte;
- tegevuste kavandamine riski kõrvaldamiseks või vähendamiseks;
- riskihindamise dokumenteerimine.

OHUTEGURID

PSÜHHOSOTSIAALSED

Ületunnitöö
Töökiusamine
Üksinda töötamine
Monotoonne töö
Võimetele mittevastav töö
Suur vastutus

FÜÜSIKALISED

Sisekliima
Väliskliima
Valgustus
Müra
Vibratsioon
Elektromagnetväljad
Tolm
Õnnetuseoht

FÜSIOLOOGILISED

Sundliigutused
Sundasendid
Raskuste käsitsi
teisaldamine
Monotoonne töö

KEEMILISED

Taimekaitsevahendid
Väetised
Puhastusvahendid

BIOLOOGILISED

Bioloogiline tolm
Viirused
Seened
Bakterid
Zoonoosid

Riskihindamise maatriks

2. OHUTEGURITEST TULENEVA RISKI HINDAMISE METOODIKA

Tabel 1. Terviseriskide hindamiseks kasutatud üldine riskimaatriks

Tõenäosus	Tagajärjed		
	Tööga seotud haigestumine on ebareaalne	Tööst põhjustatud haigestumine Kerge trauma	Kutsehaigus Raske tervisekahjustus, surm
Väga ebatõenäoline L (0 %...30 %)	Vähene risk I	Vastuvõetav risk II	Keskmine risk III
Võimalik K (30 %...70 %)	Vastuvõetav risk II	Keskmine risk III	Suur risk IV
Tõenäoline P (70 %...100 %)	Keskmine risk III	Suur risk IV	Talumatu risk V

Riskianlüüsi vorm

TÖÖKESKONNA RISKIDE HINDAMINE

+ Ettevõtte töökeskonnas esineda võivate ohutegurite riskitasemed, võimalik terviserisk ning soovitused riskitaseme vähendamiseks

Ohutegur,esine miskoht	Töötaja ja kokkupuute aeg	Ohu iseloom, mõju tervisele	Riski-tase	Abinõud riskide vähendamiseks
1. FÜSIKALISED OHUTEGURID				
1.1. Hoone mikrokliima				
Õhu temperatuur, õhuniiskus				
Tuuletõmbus, õhuvahetus				
1.2. Valgustus				
1.3. Müra				
Hoones				
Masinas				
1.4. Vibratsioon				
Masinas				
1.5. Õnnetusjuhtumioht				
Libisemis- ja kukkumisoht				
Vigastuste oht				
2. KEEMILISED OHUTEGURID				
Puhastusvahendid				

Põhitõed riskianalüüsi läbiviimisel

- Riskianalüüs ei ole ühekordne tegevus, vaid pidev protsess
Riskianalüüsi muudetakse kui:
 - kui töötingimused on muutuvad;
 - kasutatakse uusi töövahendeid või tehnoloogiat;
 - on ilmnenud uued andmed ohuteguri mõju kohta inimese tervisele;
 - riskitase on esialgse tasemega võrreldes muutunud;
 - töötervishoiuarst on tervisekontrolli käigus tuvastanud töötaja tööga seotud haigestumise.
- Riskianalüüsi säilitatakse 55 aastat

Riskianalüüsi alusel peab olema võimalik:

- Määrata **tervisekontrolli** vajadus
- **IKV vajadus** (sh IKV omadused)
- Määrata **ohumärgistuse** vajadus
- Otsustada **töökoha** parandamise üle
- Otsustada vajalikud **olmetingimused**
- Määrata kindlaks **täiendjuhendamise** vajadus
- Töötada välja **ohutusjuhendid**
- Määrata kindlaks perioodiliselt kontrollitavad tegevused/objektid (**sisekontroll**)
- Töötada välja **tegevuskava**

Tegevuskava

- Riskianalüüsi alusel peab tööandja koostama kirjaliku tegevuskava, milles nähakse ette ettevõtte kõikidel tegevusaladel ja juhtimistasanditel korraldatavad tegevused töötajate terviseriski vältimiseks või vähendamiseks, nende ajakava, teostajad, ning eraldama selleks vajalikud vahendid;

OHUTUSMÄRGID

Alalised:

- 1) keelu, hoiatuse ja kohustusliku nõude puhul;
- 2) evakuatsioonitee ja -pääsu, esmaabi- ja tuletõrjevahendite ning nende asukoha märgistamiseks;
- 3) mahutite ja torude märgistamiseks;
- 4) takistuse, ohtliku koha ja liikumistee märgistamiseks.

Ajutine:

- 1) valgusmärguande, helisignaali või suulise märguandega teatatakse töötajatele ähvardavast ohust, juhatakse töötajate tegevust või kutsutakse neid hädaohu korral lahkuma ohualalt;
- 2) suulise või käemärguandega juhendatakse ohtlikku teiseldamist või manöövrit sooritavat isikut

OHUTUSMÄRGID

- Keelumärgid

Kõrvalise isiku
sisenemise keeld

- Hoiatusmärgid

Takistus

- Kohustusmärgid

Kanna kaitsekindaid

- Evakuatsiooni- ja
esmaabimärgid

- Tuletõrjemärgid

Tulekustuti

Isikukaitsevahendid

Peamiselt on vajalikud ilmastikutingimustele sobiv tööriietus, jalatsid, kindad.

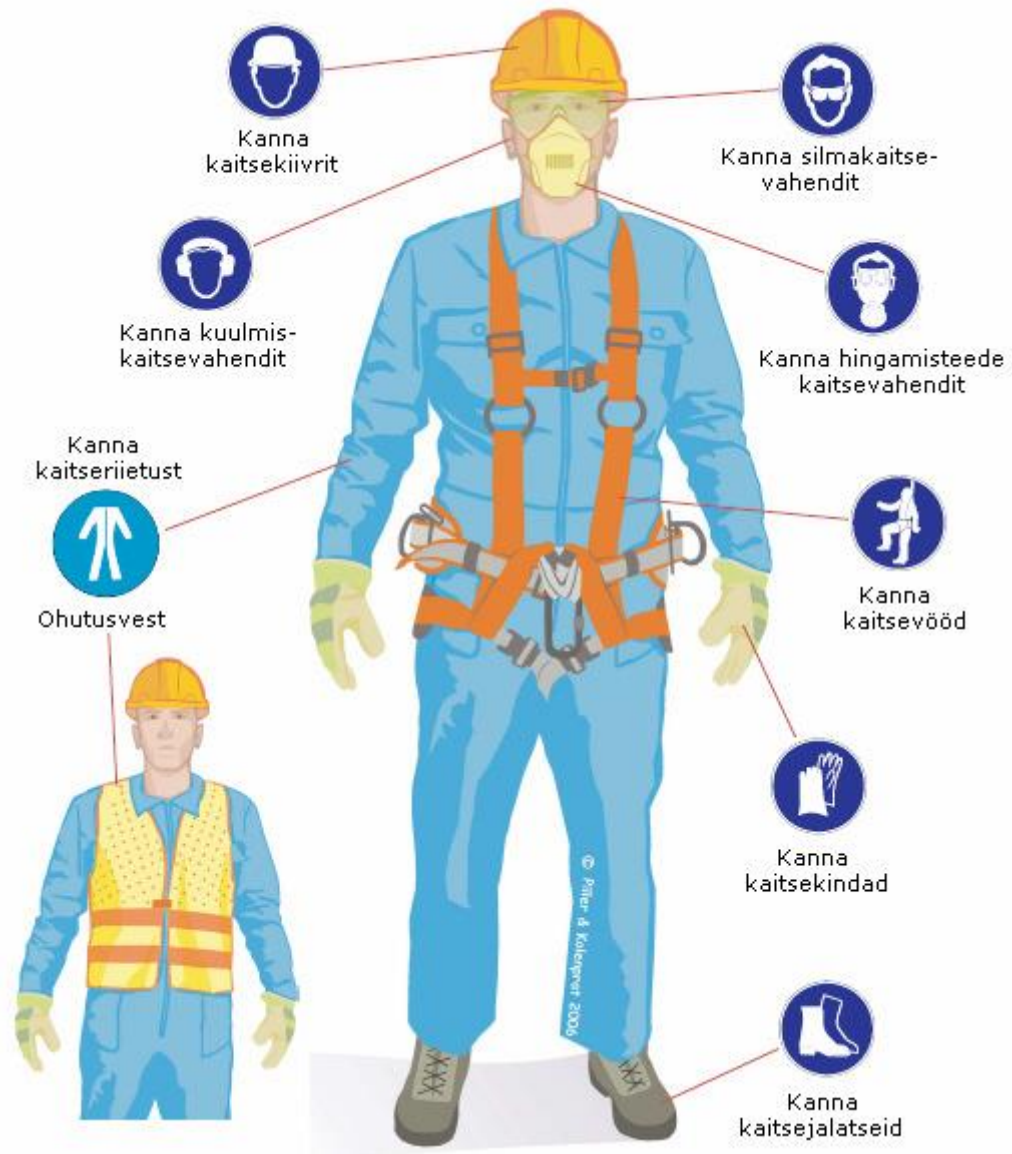
Kui kõrgel töötamine või esemete kukumioht, siis kiiver, turvasaapad, ohurihmad

Mürgise kemikaalidega töötamisel respiraator vastava kemikaali jaoks.

Tolmu korral näomask, prillid.

Kui müra üle normi, siis kõrvartopid või kõrvaklapid.

Kohtvibratsiooni vähendamiseks spetsiaalsed kindad.

Dokumentatsioon

- Töökorralduse reeglid
- Riskianalüüs ja tegevuskava—esitada e-iseteeninduses, täita seal või laadida üles, igal aastal üle vaadata
- Juhendamise kaart, alati kui uus tööline või uus masin
- Ohutusjuhendid –nii tööle kui masinatele ja tööriistadele-töötajatele igal ajal kättesaadav.
- Isikukaitsevahendite väljastamise kaart
- Esmamaabi andmise juhend, esmaabiandja koolitus kord 3 aasta jooksul.
- Töötajate tervisekontrolli saatmine 4 kuu jooksul ja kord kolme aasta jooksul.

ISIKUKAITSEVAHENDITE (IKV) ARVESTAMISE KAART

Töötaja ees-ja perekonnanimi: _____ Töökoht ja/ või amet : _____

Töötaja tööle asumise kuupäev: _____

Töökohal esinevad ohutegurid: _____

Pikkus _____ Riiete nr. _____ Jalanõude nr. _____ Peakatte nr. _____ Kinnaste nr. _____

Väljaandmise kuupäev	Töö-ja erirõivaste, - jalanõude ning IKV nimetus, markeering	IKV KÄTTESAAMINE			IKV TAGASTAMINE (T), MAHAKANDMINE (M), HOOLDAMINE (H)		
		Tootja poolt soovitatud kasutusaeg	Kogus	TÖÖTAJA ALLKIRI	T, M, H kuupäev	Kogus	Töötaja allkiri
	Kaitseriided						
	Turvajalanõud						
	Kõrvaklapid ja kõrvatropid						
	Kaitsekindad						
	Kaitseprillid						
	Kaitsekiiver						
	Näomask						

Vastutava isiku amet, nimi ja allkiri _____

Ohutusjuhend

Ohutusjuhendi koostab tööandja, arvestades töövahendi kasutusjuhendit.

- Ohutusjuhendis on kirjas, kuidas töötada vältimaks tervisekahjustusi.
- Ohutusjuhendi koostamisel võetakse arvesse riskianalüüsi, töötajate kogemusi ning toimunud ohuolukordi, tööõnnetusi ja kutsehaigestumisi.

Oluline pidada silmas juhendi lugejat – juhendis olev info peab olema lugejale kergesti mõistetav.

Töötajale tuleb tagada võimalus juhendiga igal ajal tutvuda.

Ohutusjuhendi täiendamisel tuleb töötajale läbi viia juhendamise kordamine.

Eesmärki täitev ohutusjuhend on

- lühike;
- sisukas;
- visuaalne, illustreeritud;
- seda on lihtne lugeda ja meelde jätta;
- loodud koostöös ettevõtte töötajatega.

Kokkuvõtteks

- Töötaja heaolu ja tervis on oluline.
- Loo head ja ohutud töötingimused.
 - Kasuta töökohas hoiatusmärke
 - Vajadusel väljasta isikukaitsevahendeid
- Motiveeri töötajat.
- Koolita ennast ja töötajaid
- Jälgi, et vajalikud tegevused oleks tehtud ja dokumenteeritud (juhendamine, riskianalüüs, tegevuskava, ohutusjuhendid, IKV arvestus)- **sisekontroll**

Kasulikud lingid

- www.ti.ee tööinspektsioon
- www.tooelu.ee tööportaal
- www.terviseamet.ee – tőotervishoid
- <https://osha.europa.eu> –Euroopa Tőoohutuse ja Tőotervishoiu Agentuur

Täna tähelepanu eest !

Vaike Nõu

Tel. 5242319

Vaike.nou@mail.ee

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse